UUTISET

TALOUDESTA LYHYESTI

Pk-yritysten määrä kasvoi

Pienten ja keskisuurien yritysten määrä kasvoi viime vuonna, vaikkakin selvästi hitaammin kuin vuosien 2005–2008 ripeän kasvun aikana. Kasvua oli 851 yrityksen verran. Samaan aikaan suurten yritysten määrä väheni neljällä.

Pk-yritykset kasvattivat osuuttaan yritysten kokonaisliikevaihdosta noin kahdella prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta.

Työpaikkojen lisäys on ollut pitkälti pienten yritysten varassa. Pk-yrityksiä on 99,8 prosenttia Suomen kaikista yrityksistä.

Luvuissa eivät ole mukana maa- , metsä- ja kalatalousyritykset.

Kokkila jatkaa EK:n keulilla

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n puheenjohtajana jatkaa **Ilpo Kokkila** ensi vuoden. Hän on rakennusyhtiö SRV:n hallituksen puheenjohtaja.

Uusina jäseninä EK:n hallitukseen valittiin Onnisen puheenjohtaja **Maarit Toivanen-Koivisto** ja Nordean toimitusjohtaja **Ari Kaperi**. Kaperi toimii hallituksen varapuheenjohtajana.

Valinnat tehtiin keskiviikkona EK:n edustajiston kokouksessa.

Jätteen poltto viisinkertaistui

Yhdyskuntajätettä päätyi viime vuonna energiakäyttöön yhtä paljon kuin kaatopaikoille, 0,9 miljoonaa tonnia. Jätteen poltto viisinkertaistui Tilastokeskuksen mukaan vuosikymmenessä.

Kaatopaikalle päätyvän jätteen määrä vähenee tasaisesti. Kolmannes yhdyskuntajätteestä kolmannes menee kierrätykseen. Osuus kasvanut kymmeneen vuoteen.

Laivatilaukset karille Turussa

Kahden uuden lautan rakentaminen Turun telakalla saattaa kariutua. Telakkayhtiö STX:n sopimusta Scandlines-varustamon kanssa ei ole saatu määräaikaan mennessä solmittua.

Yhtiöt tekivät kahden lautan tilauksesta aiesopimuksen heinäkuussa. STX Finland kertoo tiedotteessaan, että rahoitukseen liittyvät neuvottelut eivät ole edenneet toivotulla tavalla. Yhtiön mukaan ratkaisu pyritään vielä löytämään.

SDP:n Koskinen luopuisi vastuukunnista

Johannes Koskisen mielestä palveluita voitaisiin järjestää myös kuntien yhteistyöllä ilman vastuukuntia tai kuntayhtymiä.

Kansanedustaja **Johannes Koskinen** (sd.) on nähnyt perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana niin paljon ongelmia hallituksen sosiaali- ja terveyspalveluiden (sote) uudistuksessa, että hän esittää nyt vaihtoehtoista mallia.

Palveluverkostoa katsottaisiin seutukunnittain ja palveluiden järjestäminen jaettaisiin kuntien ja niiden muodostamien sote-alueiden kesken. Kukin kunta vastaisi suoraan osuudestaan yhteisen sote-alueen kustannuksista ja velvoitteista. Mikään kunta ei toimisi hallituksen esittämänä vastuukuntana, vaan osallistuisi päätöksiin asukasmääränsä perusteella.

”Uudentyyppinen kevennetty malli sopisi perustuslakiin ja kuntalaisten itsehallintoon, mutta hyötyisi sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdistämisestä.”

Koskisen mielestä myös työntekijät voisivat työskennellä samassa palvelussuhteessa sekä kunnalle että sote-alueelle.

”Vaikeilla muutosprosesseilla pelottelu ei silloin johtaisi osaajien pakoon osasta maata eikä yksityiselle puolelle. Ei tarvittaisi myöskään viiden vuoden irtisanomissuojaa. Kynnys kuntaliitoksiin alenisi ajan myötä, kun palvelut ja henkilöstö olisivat jo yhteisiä.”

Vastuukuntamalli on ”äärimmäisen hankala”

Vastuukuntamallissa on ongelmia: 50 000 asukkaan kunta joutuisi vastaamaan koko maakunnan erikoissairaanhoidosta. Pienelle kunnalle jäisi vain maksajan rooli ilman päätösvaltaa, jos demokratiavajetta ei pystytä paikkaamaan uusilla kunnan sisäisillä toimielimillä.

”Äärimmäisen hankalaa”, Koskinen sanoo.

Perustuslakivaliokunnan mietittäväksi tullee, säädetäänkö lait yksinkertaisessa vai perustuslain säätämisjärjestyksessä.

Hallitus viilaa nyt esitystään ensin mainitun suuntaan. Se päätti esimerkiksi sallia alle 20 000 asukkaan kunnan kuulumisen suoraan sote-alueeseen ilman perustason eli muiden kuntien väliporrasta.

”Se oli pikaoikaisu, koska ongelma oli niin selvä”, Koskinen sanoo.

Koskinen suojaisi omassa mallissaan pienen kunnan palveluita esimerkiksi siten, että palveluverkon supistamispäätöksissä edellytettäisiin vaadittaisiin reilu enemmistö.

Perustuslakivaliokunta ottaa näillä näkymin ensi keväänä kantaa hallituksen kunta- ja sote-uudistuksiin, valtionosuusuudistukseen, kuntalakiin ja kuntarakennelain mahdollisiin muutoksiin.

Koskisen mielestä oppositio pitäisi vetää mukaan valmisteluun, sillä niin on nyt toimittu kuntalain valmistelussa. Myös edellisten hallitusten Paras-hanketta tehtiin kolmella vaalikaudella.

Keskusta on todennäköisesti seuraavassa hallituksessa, ja se on arvostellut jyrkästi hallituksen kunta- ja sote-uudistuksia. ”Laaja parlamentaarinen valmistelu antaisi uudistuksille hyväksyttävyyttä eikä politiikasta tulisi sahaamista.”

Liitospakko tuli SDP:lle ”puskista”

Kuntarakennelaki tuli voimaan heinäkuussa, mutta jo loppukesästä hallitus esitti siihen lisäystä: pakkoliitosmahdollisuutta kaupunkiseuduilla, yhtenäisen yhdyskuntarakenteen nimissä ja ilman vaatimusta talousvaikeuksista.

”Se tuli meidän ryhmälle ihan puskista”, Koskinen myöntää.

SDP on vastustanut koko ajan kuntien pakkoliitoksia.

Myös ilmeisen yllätetyt vihreät ja RKP älähtivät heti, että pakkoliitosesitys pitää tutkia perustuslakivaliokunnassa. Samalla siellä tutkitaan liitoksiin liittyvät kansanäänestykset. Niihin Koskinen ennustaa vaikeuksia.

Hänestä ”vaikuttaa kovin vaikealta löytää toimivaa ja perustuslakiin sopivaa” tulkintaa kunnallisesta itsehallinnosta, jos ison naapurikunnan äänet jyräävät.

Puolueetonta tuomioistuita ei tarvita

Perustuslakivaliokunta on vaikuttanut kuntauudistuksiin liittyen kovin varovaiselta sanankäänteissään. Koskisen mukaan se johtuu siitä, että valiokunta ottaa kantaa vasta valmiisiin lakiesityksiin.

Kunta- ja soteuudistukset ovat voineet herättää kysymyksiä valiokunnan puolueellisuudesta, sillä hallitus hakee lakiesityksilleen hyväksynnän perustuslakivaliokunnalta, joka on poliittinen elin ja voimasuhteiltaan hallituksen ”puolella”.

Esimerkiksi pääministeri on sanonut, että ”perustuslain tulkinnat ovat osoittaneet rajoitteita uudistuksessa”. Keskusta ja perussuomalaiset taas ovat vetäneet valiokunnassa tiukempaa linjaa kuntarakennelain ja liitosselvitysten suhteen kuin kokoomuksen ja SDP:n edustajat.

Koskisen mukaan valiokunnan 17 jäsentä toimii kuitenkin ilman puoluevärejä, oikeuslähtöisesti ja asiantuntijoita kuunnellen. Jäsenistä neljällä on juristin koulutus.

Suomalainen järjestelmä on Koskisenkin mielestä erikoinen, mutta silti toimiva, eikä hän lämpene erillisen perustuslakituomioistuimen perustamiselle Suomeen.

”Valiokunnan luonteeseen kuluu, ettei mikään puolue painosta edustajiaan, vaan ratkaisut jätetään itsenäisen harkinnan varaan. Virkavallan kunnioitus on Suomessa korkeaa eikä ihmeempiä huteja ole tullut.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

KARI SALONEN

Johannes Koskisen mielestä nykyisen hallituksen olisi pitänyt hyödyntää vielä enemmän edellisten hallitusten Paras-työtä omien uudistustensa pohjana. ”Paras-hanketta valmisteltiin myös useamman hallituksen aikana.”

”Liikkuva palvelu ei riitä maaseudulle”

Perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja **Johannes Koskinen** (sd.) olisi tarkkana haja-asutusalueiden palveluiden kanssa, kun sosiaali- ja terveyspalveluita (sote) järjestellään uudelleen.

”Suunnittelussa tärkeää on palveluiden perille toimittamistavat ja haja-asutusalueiden, kylien ja kaupunkien asukkaiden kohtalainen yhdenvertaisuus. Se on myös perusoikeuskysymys.”

Hänestä ihminen tulee jatkossakin ohjata palveluihin kiinteän terveysaseman, ”sotekäyttöliittymän” kautta. Hän jarruttelee innostusta esimerkiksi Etelä-Karjalassa käytettyihin palvelubusseihin.

”Lähtökohtana ei voi olla pienempien kuntien terveysasemien lopettaminen ja korvaaminen liikkuvilla palveluilla. Joissakin palveluissa voi olla järkevää laittaa hoitaja kiertämään autolla vanhusten oville mutta ei läheskään kaikissa.”

SDP on Koskisen mukaan kuitenkin avoin esimerkiksi lääkejakelun, kotihoidon ja terveydenhoidon uusille palvelumalleille sekä yhteistoiminoille paikallisten yritysten tai yhdistysten kanssa.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Pohjantähti perustaa henkiyhtiön

Vahinkovakuuttaja Pohjantähti perustaa oman henkivakuutusyhtiön. Uusi yhtiö laajentaa myös sijoitusvakuutuksiin.

Asiasta tiedotettiin torstaina.

”Oman henkivakuutusyhtiön perustaminen on nyt ajankohtaista”, Pohjantähden toimitusjohtaja **Eero Yli-Soininmäki** arvioi.

Pohjantähti-henkivakuutusyhtiöstä tehdään osakeyhtiö. Pohjantähti merkitsee kokonaan sen 4,5 miljoonan euron osakepääoman.

Omilla henkivakuutuksilla Pohjantähti tähtää kokonaisvaltaiseen palveluun. Vahinkovakuutuksen asiakkaat ovat ensisijainen markkinointikohde.

Yli-Soininmäki johtaa jatkossa Pohjantähdessä sekä vahinko- että henkiyhtiötä.

Pääkonttori sijaitsee Hämeenlinnassa, ja toimipisteitä on 40. Maatilavakuutuksista yhtiöllä on pari prosenttia.

Yli-Soininmäki kehuu Pohjantähden myyneen alkuvuonna uusia vakuutuksia 12 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Liiketuloksen odotetaan paranevan.

JUHANI VIITALA

Puolet siirtyy e-laskuun

Puolet yrityksistä siirtyy suoraveloituksesta e-laskuun ja suoramaksuun helmikuussa.

Suoraveloitus päättyy tammikuun viimeisenä päivänä. Pankit arvioivat, että hieman yli puolet laskuttajista muunsi laskutuksensa. Tulosta pidetään hyvänä.

Laskuttava yritys ja pankki muunsivat suoraveloituksen e-laskuksi tai suoramaksuksi. Siirto tehtiin automaattisesti asiakkaan puolesta.

Tärkeä päivämäärä ohitettiin viikko sitten. Yritysten piti marraskuun 20. päivään mennessä ilmoittaa pankkiin suoraveloituksen muuntaminen.

Johtava asiantuntija **Inkeri Tolvanen** Finanssialan keskusliitosta sanoo, että viimeisellä muuntoviikolla pankeissa oli kiireistä ja ruuhkaista.

Pankkiasiakkaille varataan kaksi kuukautta mietintäaikaa, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö he suoraveloituksen siirron e-laskuksi tai suoramaksuksi.

Laskuttajat laskuttavat paperilaskuilla, jos suoraveloituksen muunto jäi ilmoittamatta. Maksaja voi tulevaisuudessa pyytää e-laskua tai suoramaksua.

Uusia muuntopäiviä ei tule, jolloin asiakas siirrettäisiin automaattisesti suoramaksuun tai e-laskutukseen. Maksajan pitää ottaa yhteyttä pankkiin.

Kuluttajien kannattaa Tolvasen mukaan seurata postia, ettei laskuja vahingossa jää maksamatta. Nyt kirjeessä tulee lasku, kun ennen ilmoitettiin suoraveloituksesta.

JUHANI VIITALA

Asfalttikartellista miljoonien korvaus

Helsingin käräjäoikeus on määrännyt asfalttikartelliin osallistuneet yritykset maksamaan kunnille ylihintaisista asfalttitöistä yli 37 miljoonaa euroa.

Vahingonkorvausta vaati 40 kuntaa. Pääosa kanteista hyväksyttiin. Vain Kemi jäi vaille korvauksia. Kaikkiaan korvauksia vaadittiin yli 122 miljoonan euron edestä.

Eniten korvauksia, noin 9,3 miljoonaa euroa, määrättiin Helsingille.

Turku saa korvauksia lähes viisi miljoonaa, Vantaa noin 3,8 miljoonaa ja Tampere vajaat kolme miljoonaa euroa. Lisäksi Espoolle ja Oululle maksetaan noin 1,8 miljoonaa.

Suurin maksaja on rakennuskonserni Lemminkäinen. Se maksaa 25 kunnalle yhteensä noin 15 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiö määrättiin yhteisvastuullisesti noin 19 miljoonan euron korvauksiin 10 kunnalle.

Lemminkäinen arvioi, että koroista ja kuntien oikeuskuluista kertyy vastaajayhtiöille maksettavaa 20–30 miljoonaa euroa. Yhtiö antoi päätöksen takia tulosvaroituksen.

Liikennevirasto ei kommentoi käräjien päätöstä, jonka mukaan valtio olikin mukana kartellissa. Valtion korvauskanne hylättiin, koska valtion katsottiin olleen uhrin sijaan hyötyjä.

Valtio vaati liki 57 miljoonan euron korvauksia, mutta joutuu korvaamaan oikeudenkäyntikuluja noin 2,6 miljoonaa euroa.

Oikeuden mukaan Tielaitos ja Tieliikelaitos osallistuivat valtion töitä koskevaan kartelliin vuodesta 1998. Lisäksi Tielaitoksen edustajat tiesivät kartellista vuodesta 1994 lähtien.

Valtakunnallinen kartelli pyöri vuosina 1994–2002. Kunnat maksoivat töistä 15–20 prosentin ylihintaa.

MT

Pk-yritykset kuntien taloudellinen selkäranka

Pk-yritykset muodostavat Varsinais-Suomessa kuntien taloudellisen selkärangan, keskiviikkona julkaistu selvitys kertoo.

Professori, yrittäjä **Vesa Routamaan** tekemän selvityksen mukaan pk-yritysten osuus maakunnan työpaikoista on miltei puolet ja yksityisistä 65 prosenttia. Maa-, metsä- ja kalatalouden työpaikat sekä työttömät pois lukien pk-yritysten osuus nousee lähes 80 prosenttiin.

Pk-yrityksissä työskentelee kuntien työllisistä 16–60 prosenttia.

Turku ja sen ympäristö ovat selvityksen mukaan ehkä laskeneet liikaa suuryritysten varaan: niiden vienti ei vedä eikä henkilöstö kasva pk-yritysten tahtiin. Seurauksena on korkea työttömyysaste Turussa ja Salossa.

Varsinais-Suomessa 25 000 pk-yritystä työllistää 94 000 henkilöä. Tämä tarkoittaa yli 620 miljoonan euron kunnallisverotuottoja alueen kuntiin plus muutama sata miljoonaa euroa yhteisöverotuloja ja valtionosuuksia.

Valtio hyötyy pk-yrityksistä tuloveroina 480 miljoonaa euroa. Yhteisöveron ja arvonlisäveron tuottojen lisäksi se saa vajaan 50 miljoonan euron kiinteistöverotuotot.

Lisäksi selvityksessä lasketaan, että pk-yritykset tuottavat ostovoimaa vajaa kolme miljardia euroa. Siitä iso osa kiertää omassa maakunnassa.

”Elävien kylä- ja kuntakeskusten ylläpito kaavoituksella, yrittäjyyden edellytysten edistämisellä, kunnan hankintapäätöksillä jne. on elintärkeätä. Valitettavasti virheellinen hajaasutuspolitiikka ja kaavoitus on Suomessa johtanut pitkälti korjauskelvottomaan tilanteeseen”, selvityksessä todetaan.

Pk-yrittäjyyden merkitystä maakunnan kuntataloudelle tutkittiin Varsinais-Suomen Yrittäjien toimeksiannosta.

Pk-yritysten määrä suhteutettuna asukaslukuun kertoo, että maakunta on Suomen yrittäjämäisimpiä alueita.

PAULA LIESMÄKI

Pohjoistuuli pauhasi melkeinpä myrskynä

Pohjoistuuli yltyi torstaina lähes myrskyksi Perämerellä. Ainakin puuskissa myrskyraja ylittyikin: esimerkiksi Kemi I -majakalla pohjoinen puhalsi 23 metriä sekunnissa kello 14:n aikoihin.

”Tuuli ei kuitenkaan noussut niin rajuksi kuin odotimme. Varauduimme pahempaan”, Tornionlaakson Sähkö Oy:n käyttöpäällikkö **Valto Pöllänen** kertoi MT:lle kello 14.

”Tähän mennessä en ole kuullut sähkönjakeluhäiriöistä Kolarissa, Pellossa tai Ylitorniolla.”

Tuuli ei kaatanut puita, ei ainakaan isoja määriä.

”En ole kuullut tuulenkaadoista, enkä ole niitä tällä suunnalla nähnytkään”, kertoi metsänhoitoyhdistys Länsi-Pohjan toiminnanjohtaja **Pekka Vähä** kello 15. Hän ajoi tuolloin välillä Tervola–Tornio.

”Sen verran kova tuuli on, että se tuntuu auton ohjaamisessa. Tarkkana saa olla.”

Kalajokilaaksossakaan metsää ei kaatunut.

”Tuuli pysyi puuskissakin alle 20 metrin sekunnissa”, metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakson toiminnanjohtaja **Juha Rautakoski** kertoi.

Hän muistutti, että routakin vaikuttaa jo. Maan ote puista on tiukentunut.

ANTTI KANTOLA

Maija on nyt todella tuimana!

NÄMÄ SAAVAT NYT KYLLÄ LÄHTEÄ!

VALTRA A93 HITECH
50 km/h
VÄRI punainen
TEHO 103 hv
RENKAAT 520/70R34 A + 420/70R24 A Cont
KUORMAIN V46 DM
MYYJÄ Rauno Somero, 0400 696 652

VALTRA N103 HITECH 5
50 km/h
VÄRI punainen
TEHO 111 hv
RENKAAT 520/70R34 A+ 420/70R24 A Cont
KUORMAIN V36 EXT DM
MUUTA Jousitettu ohjaamo, ilmajousitettu istuin
MYYJÄ Jukka Lemmetyinen, 0400 153 656

VALTRA N123 HITECH 5
50 km/h
VÄRI Helmiäisenruskea
TEHO 143 hv
RENKAAT 600/65R38 A + 480/65R28 A C SST
KUORMAIN V46 EXT DM
MUUTA Etuakselin jousitus, turbiinikytkin, telemetria
MYYJÄ Mika Ahonen, 040 575 9739

VALTRA N163 DIRECT
50 km/h
VÄRI Metallihopea
TEHO 171 hv
RENKAAT 650/65R38 A + 540/65R28 A Trel
KUORMAIN V56 DM
MUUTA jousitettu ohjaamo, etuakselin jousitus
MYYJÄ Marko Niemi, 040 527 3577

VALTRA N163 VERSU
50 km/h
VÄRI Metallisininen
TEHO 171 hv
RENKAAT 580/70R38 RA + 480/70R28 A Trel
KUORMAIN V56 DM
MUUTA Isobus, etuakselin jousitus, jousitettu ohj. Power Beyond -liittimet
MYYJÄ Aki Pellinen, 0400 344 045

VALTRA S353
50 km/h
VÄRI Musta
TEHO 370 hv
RENKAAT 710/75R42 CSD 650/60R34 W
KUORMAIN -
MUUTA Etu-PTO, Autocomf + Twin Trac etuakselin jousitus
MYYJÄ Aki Pellinen, 0400 344 045

VALTRA T163e DIRECT
50 km/h
VÄRI Punainen
TEHO 185 hv
RENKAAT 650/65R42 A + 540/65R30 A Trel
KUORMAIN V66 DM
MUUTA Auto Comfort, etuaks. jous. Power Beyond
MYYJÄ Aki Pellinen, 0400 344 045

VALTRA T173 HITECH
50 km/h
VÄRI Met Punainen
TEHO 190 hv
RENKAAT 650/65R38 RA+ 540/65R28 A Trel
KUORMAIN -
MUUTA Jousitettu ohj, telemetria, ilmajous. istuin
MYYJÄ Mika Kivelä, 0400 340 290

VALTRA T203 DIRECT
50 km/h
VÄRI Metallipunainen
TEHO 215 hv
RENKAAT 650/65R42 A + 540/65R30 A Trel
KUORMAIN V76 DM
MUUTA Etu-PTO, jousitettu ohjaamo, telemetria, etuakselin jousitus, etunostolaite
MYYJÄ David Köping, 040 595 9029

VALTRA T213 VERSU
50 km/h
VÄRI Metallimusta
TEHO 225 hv
RENKAAT 650/65R42 RA + 540/65R30 A Trel
KUORMAIN V76 DM
MUUTA Auto Comfort, Isobus, ilmajousitettu istuin, etuakselin jousitus
MYYJÄ Markku Järvinen, 040 579 0951

Ilmoituksen traktorit ovat esittelykäytössä olleita hyvin varusteltuja Valtroja.

Maksat vasta toukokuussa 2014.
Valtra rahoitusehtojen mukaan

Tarjous on voimassa 31.12.2013 asti.

0% korolla.

Katso kaikki esittelykoneet www.valtra.fi

Kysy lisää! Valtra-myyjät, AGCO Suomi Oy
Lisätietoja saat omalta Valtra-myyjältäsi numerosta 020 45501 tai www.valtra.fi

VALTRA Individually Yours

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!
Tulokset nopeasti ja luotettavasti!

Joulutarjous: Maanäytteiden hivenravinnepaketit ja lanta-analyysit - 10% alennus
Voimassa 20.11.–31.12.2013
(tarjoukseen ei voi liittää muita mahdoll. alennuksia)

SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU LABORATORIO
AHMA

Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin (08) 514 5600
www.suomenymparistopalvelu.fi